

Pahāti sabab kaduwe surat si Paul si me' a'a Korintohin

Kaminduwene ne inin si Paul surat si me' masandel pu si Isa Almasi si puweblo Korintohin. Me' dan tahun ne palabey kemuwe panulatne suratne tagna'in. La'i iye si lahat Makedoniya panulatne inin.

Pagubus pabo'ohanne suratne tagna'in, suse si Paul kaw me' tindeg si Isa si Korintohin ga' sinna si suratne miya'an. Ga'i kata'uhanne bang tuhutde ke me' panolo'nen atawa bang astel ke siye pegge' inamāhan siye we' ne dem suratnen. Hangkan dina'ak we' si Paul si Titus pī maliksa' siye supaya kata'uhanne bang sa'ingge panayima'de suratnen. Sābu la'i si Paul si Makedoniya katekka si Titusin pī mo'o aka-aka amban me' tindeg si Isa si Korintohin. Hāp du ko' panayima'de surat si Paulin duk tinuhut du we' de me' panolo'nen. Saguwa' niya' ko' la'i me' a'a ngandiyawa'an iye we' ga' ko' iye bakas kawakilan we' Isa Almasi.

Hangkan surat ne isab si Paul si siye duk inin suratnen. Inaka we' ne tu'u kēmon bakas talabeynen pamahātine si siye we' asal kawakilan iye we' Isa Almasi. Inaka we' ne bang sa'ingge pagtuyu'ne magsandal kabinasahan duk katiksa'an supaya tahnangne dina'ak Tuhan si iyehin. Takite tu'u si suratne inin bang sa'ingge hadje lasa si Paul si me' a'a Korintohin. Ekka pe panolo' si Paul si siye.

Si Titus mam'o surat inin pī si Korinto duk niya' isab me' sawe'ne.

Kaduwe surat si Paul si me' a'a Korintohin

1

¹ Surat inin amban aku, si Paul duk amban Timoteo, punggina'iten bi. Amban baya' Tuhanin kawakilan ku we' Isa Almasi dina'ak magmahalayang lapalnen. Pasampayku surat inin piyu si pagtipunan me' suku' si Tuhan malu'u si puweblo Korintohin sampay si kēmon a'a Tuhan si tibu'ukan lahat Akayahin. ² Karayang luwal ka'am ipat Samate bi Tuhanin duk Isa Almasi, Panuhutanten bi. Karayang isab pasanyangde dem ateybin.

Magsukul si Paul

³ Magsukul kite bi si Tuhan, iye Sama Panuhutanten bi Isa Almasi, pegge' ma'ase' te'ed iye duk be-tabang te'ed iye. ⁴ Ine-ine kasusehan kami, asigne kami supaya isab kami ta'u ngasig me' sawe' kamihin bang isab siye dem bayu'-bayu'an kasusehan. Katabangan kami siye pegge' bakas talabey kami ne tinabangan we' Tuhanin. ⁵ Pegge' hadje sinandalan kamihin kuwe' sinandalan Almasihin, hadje du isab panabang Tuhan kamihin

sabab Almasi. ⁶ Magsandal kami kasusehan supaya ka'am ta'asig kami duk supaya ka'am timbul. Tinabangan kami we' Tuhanin supaya isab ka'am sinakup tinabangan we' ne. Manjari matuyu' ne ka'am magsandal me' kasusehan kuwe' kasusehan talabey kamihin. ⁷ Manjari ga'i duwe-duwehan pikilan kamihin sabab ka'am. Kata'uhan kami we' pegge' sali' ka'am kuwe' kamihin magsandal kasusehan, tinabangan du isab ka'am we' Tuhanin kuwe' panabangne kamihin.

⁸ Me' kapungtina'ihanku, batang ka'am akahan kami sabab kasusehan talabey kami la'i si lahat Asiyahin. Asal sigpit te'ed kami manamal, agen ne ga'i tasandal kami. Ga' ne kami ngase-ngase we' ellum kami. ⁹ Kannal kami we' iye ne miya'an kamatey kamihin. Saguwa' hangkan miya'an pinatekka si kami supaya kami ga'i ngandel si di kamihin, saguwa' supaya kami ngandel dambuwa'-buwa' si Tuhan, iye mamakellum me' pateyin. ¹⁰ Pinaluwas kami we' ne masa miya'an amban kasiya-siyahan arak makamatey kamihin, duk paluwasne du isab kami iyan si pasōngan. Ngandel hadja kami si Tuhan we' paluwasne du kami. ¹¹ Duk makajari isab kami tabanganbi bang māku-māku ka'am si Tuhan para si kami. Bang ekka ka'am mamāku-māku si Tuhan para si kamihin bu pangurung Tuhanin pināku-pākubin, manjari ekka magpasalamat si iyehin sabab panabangne kamihin.

Pinda sakap si Paulin

¹² Niya' ne kabantuhan kami, pegge' kata'uhan kami dem pikilan kami we' kēmon addat kami si me' a'ahin, pasōng ne si ka'am, hāp du. Bentel te'ed kawul-pi'il kamihin pegge' inurungan du kami kata'u we' Tuhanin. Duma'in kata'u manusia' tinuhut kamihin saguwa' iye hininang kamihin ngandel si tabang Tuhanin. ¹³⁻¹⁴ Kēmon sinulat kami si ka'amin, tabatsabi duk tahātibi du. Kuwe'itu ga'i pe tahātibi kēmon sabab hinang kamihin, saguwa' ase-aseku we' ujud tahātibi du kēmon, supaya kapagbantu ka'am sabab kami kuwe' kamihin magbantu du isab sabab ka'am bang tekka ellew pabalik Panuhutanten bi Isa Almasi.

¹⁵ Ngase-ngase ku te'ed we' asal bantubi ku, hangkan hep ku miya'an magsakap piyu nindew ka'am minduwe duk ka'am makasangka kahāpan minduwe. ¹⁶ Pegge' magsakap hep ku we' meke ku pala'us hap Makedoniya pasagid ku dahu' piyu nindew ka'am, ubus lengngan mole' pasagid ku balik lu'u duk ku tatabanganbi si palengngananku hap Yahudiyahin. ¹⁷ Na, pegge' ga' ku luma'us piyu, duma'in hātinen we' ga'i tentemanku bissākun. Asal ga' du halin baya'ku mapiyuhin. Hatu kannalbi we' sakapkun amban napsukun hadja, magawe' ku dahu' ubus bu magga'i. ¹⁸ Saguwa' bang aku inin, duma'in ku sa iyan. Kuwe' Tuhanin kapangandelan, kapangandelan du ku isab. To'o me' bissāku

si ka'amin. Ga'i pagsagetku awe'in duk ga'ihin. ¹⁹ Si Isa Almasi, Anak Tuhanin, kapangandelan te'ed. Iye minahalayak kami duk disi Silas duk Timoteohin. Si Isa pu 'unnen hangkan Tuhanin magawe' pasal me' sanggupnen, ²⁰ pegge' Isa Almasi manumanan kēmon pananggup Tuhanin. Duk inin jānnen hangkan sabab Isa Almasi magpa'in kite bi “amin”, hātinen, “to'o iyan”. Manjari tapudji Tuhanin. ²¹ Tuhanin hep manabangan kitehin bi supaya haget te'ed sandelte pu si Isa Almasihin. Duk Tuhanin du isab mamene' kitehin bi hinangne me' suku' si iyehin. ²² Ngahinang indan Tuhanin we' kite bi suku' si iye. Pinatenna' we' ne Niyawa Sutsihin dem ateyte bi. Sabab Niyawa Tuhanin kabugtu'ante bi we' tasangkate bi du kēmon pinanyap Tuhan para si kitehin bi. ²³ Tuhanin saksi'kun, kata'uhanne dem ateykun. Asal to'o pina'inku inin we' hangkan ku ga' ne piyu si ka'am lu'u si Korinto pegge' ga'i ku baya' ngamāhan ka'am. ²⁴ Ga'i kami mabaya' magmanda si ka'am bang ine subey kinahagadbin. Asal du kata'uhan kami, teteg ne sandelbin pu si Isa Almasi. Saguwa' mabaya' hadja kami nabangan ka'am pasal panuhutbi Isa Almasihin supaya pasōng kēgbin.

2

¹ Manjari, pikilankun ga'i ne ku piyu duk ka'am ga'i suse we' ku balik. ² Pegge' bang ku makasuse ka'am, sine ne makakēg akuhin? Ka'am hep hadja makakēg akuhin. ³ Kata 'uhanku, bang ku sinna, sinna du isab ka'am. Ga'i ku baya' piyu bang suse ku hadja sabab me' hinanganbi mangga'i mahāpin. Bu ka'am hep subey makēg akuhin. Iye hep inin sababnen hangkan ka'am sulatanku hadja masa miya'an. ⁴ Panulatu si ka'amin, suse ku te'ed dem ateykun duk tumangis ku. Saguwa' duma'in hangkan ka'am sulatanku we' supaya ka'am suse, saguwa' supaya kata'uhanbi bang sa'ingge hadje lasaku si ka'amin kēmon.

Subey inampun kapagdusehin

⁵ Na, pasal a'a malu'u si ka'am bakas kapagdusehin, duma'in hep aku hadja pinasusenen, saguwa' pasōng pe ka'am lu'u suse we' ne. Atawa bang duma'in ka'am kēmon, bugtu' me' sinduwehin ka'am suse. Ga'i ku isab baya' ngandiyawa'an iye palandu'. ⁶ Ma'ekkahin ka'am ngalegga iye ne duk sarang ne pangaleggabi iye miya'an. ⁷ Kuwe'itu subey iye ampunbi duk subey asigbi ateynen. Kaw iye lumandu' magsuse duk kuwe' a'a lambo ne iye. ⁸ Hangkan junjungku si ka'am, pakitehanun bi balik lasabi si iyehin. ⁹ Iye hep inin isab sababnen hangkan ka'am sulatanku, panuleyanku ka'am bang asal tuhutbi du panganda'akanku si ka'amin. ¹⁰ Bang niya' pagkasibi lu'u ampunbi, aku ampunku du isab iye. Bang upama niya' subey ampunku, ampunku du para si

kahāpanbi kēmon si pagmatahan Almasi. ¹¹ Hangkan subey ampunte sawe'te kapagdusehin supaya kite bi ga'i tapadupang we' nakura' seyitanin pegge' kata'uhante bi du bang ine me' kabaya'annen.

Suse si Paul la'i si Toroas

¹² Manjari pagtekka ku si puweblo Toroas magmahalayak aka-aka mahāp sabab Isa Almasihin, takiteku we' andang ne pinanyap we' Tuhanin lānin supaya ku kapaghinang si iye la'i. ¹³ Saguwa' suse ku manamal pegge' ga' takasuwa'ku la'i si Titus, pungtina'iten bi. Hangkan nabiya' ne ku si me' a'a Toroasin duk palanjat ku hap Makedoniya.

Lapalin pinangandel si kami

¹⁴ Saguwa' asal magsukul kami te'ed si Tuhan, pegge' magdambuwa' kami duk Almasi duk luwal kami tahinang tanda' we' Tuhanin, tanda' we' Almasihin manganda'agin duk kami kuwe' me' pilisunen. Duk ginuna kami inin we' ne magpalatag si kēmon lahat aka-aka sabab Almasihin. Inin kuwe' dalil bengngi kamanyan manyug. ¹⁵ Kuwe' ne kami inin kamanyan tinugtug we' Almasi si Tuhan. Aka-aka inusihat kamihin kuwe' bengngi manyug pī si kēmon a'ahin, me' a'a matimbulin duk me' a'a mangga'i matimbulin. ¹⁶ Si me' mangga'i matimbulin inusihat kamihin kuwe' dalil bewwan makamatey siye. Saguwa' bang si me' matimbulin, usihat kamihin kuwe' dalil bengngi ngurungan siye umul. Asal hunit hep te'ed hinang inin. Agen ga'i tahinang we' manusiya'. ¹⁷ Duma'in ku inin kuwe' me' a'a sinduwehin magusihat lapal Tuhanin duk hadja siye makasangka sīn. Kuwe' hinangde dagangan lapal Tuhanin. Saguwa' pegge' asal Tuhanin manganda'ak kamihin, iye pu'unnen hangkan magusihat kami dambūs-būs atey kamihin si matahan Tuhan. Iye hep patut si kami me' dara'akan Almasihin.

3

Janji' ba'ahuhin langkew amban sara' si Musahin

¹ Kaw pa'inbi we' pahadje kami ne isab di kamihin supaya kami tinayima' we' bi. Duma'in kami kuwe' me' a'a sinduwehin. Ga'i kami subey mo'o sulat we' asal guru kami bang kami pī nindew ka'am atawa māku sulat amban ka'am bang kami pī si lahat seddili. ² Saguwa' ga'i ku subey mo'o-mo'o sulat kuwe' miya'an, pegge' ka'am ne sulat sinulat dem atey kamihin. Takite ka'am we' me' a'ahin duk magtawus bawag si siye we' hāp kawul-pi'ilbin, duk sabab inin kata'uhande we' niya' kapatut kami. ³ Pasti' we' Almasi manulat sulat inin duk kami hadja ginunanen panulat iyehin. Panulat inin duma'in duk ing saguwa' sinulat duk Niyawa Tuhan ma'ellumin. Duk duma'in isab panulatan

sulat inin diyata' batu papan kuwe' surat si Musahin saguwa' sinulat inin dem atey a'a.

⁴ Iye pu'unnen hangkan makatawakkal kami missā inin sabab sandel kami si Tuhan. Duk sandel kami si Tuhanin sabab Almasihin. ⁵ Ga'i kami magpa'in we' niya' di kapandeyan kami ngahinang hinang kamihin. Saguwa' amban Tuhanin kapandeyan kamihin. ⁶ Iye mangurungan kami kapandeyanin supaya tapalengngan kami janji'ne maba'ahuhin. Pinangurung Tuhan si manusiya'in kuwe'itu, duma'in sara' sinulat saguwa' Niyawanen. Sara' sinulatin mo'o kamatey pegge' ga'i tatuhut manusiya'in. Saguwa' Niyawa Tuhanin mo'o umul ga' tamananne.

⁷ Janji' inēnan sara' tagna'in sinulat diyata' batu papan duk takite te'ed sahaya Tuhanin sasang pinangurung sara' miya'an. Sahaya inin takite sampay si luwe si Musa hangkan ga'i kadendengan me' a'a Isra'ilin luwenen hawal sahayanen bu sahayane miya'an palabey du hadja. Bang sara' tagna'in, iye mamō'o kamateyin, pinapitu patuhutan sahaya Tuhanin, tanda' we' langkew miya'an, ⁸ mas pasōng pe janji' ba'ahu amban Niyawa Tuhanin asal langkew manamal. ⁹ Bang langkew sara'in bu iye pu'unnen hangkan manusiya'in hinukum pinadem narka', pasōng pe langkew janji' ba'ahuhin pegge' iye pu'unnen hangkan manusiya'in kinimmatan bentel. ¹⁰ Iye mato'ohin we' bisan sara' tagna'in langkew, kuwe'itu kuwe' katalungan ne we' janji' ba'ahuhin. ¹¹ Bang langkew sara' Tuhan tagna'in bu palabey du hadja, pasōng ne te'ed langkew janji' Tuhan ba'ahu mangga'i magtamananin.

¹² Pegge' kabugtu'an kami we' asal ga' tamanan janji' Tuhan inin hangkan hep bahani kami magusihat. ¹³ Ga' du niya' tinapukan we' kami. Duma'in kami kuwe' si Musa ley. Magbennes hep iye duk ga'i kite me' a'a Isra'ilin palugga' sahaya Tuhan si luwenen duk ujud lanyap. ¹⁴ Masa miya'an ga'i makahāti me' a'a Isra'ilin, kuwe' dinebbunan pikilanden. Duk bisan ngeregse' kuwe'itu ga'i du siye makahāti bang binatsa kitab panulatan janji' Tuhan tagna'in. Meke ta'ānan debbun pikilanden bang sandel ne siye pu si Isa Almasi, ubus bu makahāti ne siye. ¹⁵ Bisn ngeregse' kuwe'itu kahaba' binatsa si me' a'a Isra'ilin amban dem kitab sara' si Musahin, kuwe' niya' debbun pikilanden duk ga'i tahātide. ¹⁶ Saguwa' bang niya' a'a pinda pikilannen duk kahagad ne si Panuhutanten bi, ta'ānan ne debbun pikilannen duk tahātine ne. ¹⁷ Panuhutante bi pina'inku miya'an, iye Niyawa Tuhanin. Bang la'i si a'a Niyawa Tuhanin, luhaya ne iye nuhut Tuhanin. ¹⁸ Manjari, kēmon kite bi me' masandel pu si Isa Almasihin, ga'i dinebbunan luweten bi. Kuwe' dalil sāmin kite bi magpakite sahaya duk balakat Tuhanin. Magimut-imut pininda kite bi we' Panuhutanten bi sampay kuwe' iyehin ne kite bi. Panuhutante bi mamindahan kitehin bi, iye Niyawa Tuhanin.

Tuhanin dapu' balakat mahadjehin, duma'in me' dara'akannen

¹ Hawal ase' Tuhan si kamihin, pinasuku' we' ne si kami hinang inin, magusihat sabab janji' ba'ahuhin. Hangkan ga'i kami lamma maghinang. ² Ga'i te'ed hinang kami sasuku hinangan tinapuk, me' hinangan maka'iya'-iya'. Ga'i kami ngakkalan a'a duk ga'i sagetan kami me' tolo' ga'i bennal usihat kamihin. Saguwa' pinapasti' te'ed we' kami tolo' mabennalin supaya kasulutan me' a'ahin si hinangan kamihin duk ga' niya' panalla'ande kami. Kēmon hinangan kamihin hinang kami si matahan Tuhan du. ³ Bang niya' me' a'a ga'i makahāti aka-aka mahāp inusihat kamihin, siye iyan me' a'a tudju narka'in. ⁴ Ga'i kahagadde aka-aka mahāp inin pegge' pinababbal siye we' nakura' seyitanin, iye pagtuhanan we' me' a'a si dunya inin. Pinababbal siye we' ne supaya ga'i tahātide aka-aka mahāp sabab Almasihin, we' Almasi inin asal pinalangkew te'ed duk lekkup iye neppu Tuhanin. ⁵ Pegge' duma'in minahalayak kamihin sabab di kamihin saguwa' iye minahalayak kamihin sabab Isa Almasi we' iye asal Panuhutanin, bu kami inin kuwe' du dara'akanbi pegge' magusihat kami si ka'am hawal lasa kami pu si Isahin. ⁶ Tagna' dunya inin pinapanjari, missā Tuhanin duk pinadanta' ne we' ne dem lindemin. Kuwe' miya'an du isab hininangne si kamihin. Pegge' tagna' kuwe' dalil lindem te'ed dem pikilan kamihin pegge' ga' kata'uhan kami sabab Almasi. Saguwa' pinadanta' ne we' ne dem pikilan kamihin supaya tahāti kami balakatnen duk sahayanen la'i pu si Almasi.

⁷ Kuwe' kami inin dalil paliyuk ga'i mahalga' pegge' bisan ga' niya' basag kami, saguwa' pinangandel si kami we' Tuhanin me' lapalne mamahalga'in, dina'ak inusihat supaya kata'uhan me' a'ahin we' Tuhanin dapu' balakat mahadjehin, duma'in kami. ⁸ Daran kami katekkahan kasusehan, saguwa' ga'i kami tabo'o. Bang patekka ga'i kami magkata'u-ta'u bang ine subey hininang kamihin, saguwa' ga'i tada'ag pamikil kamihin. ⁹ Luwal kami bininasa we' a'a, saguwa' ga'i du kami pasagadan Tuhanin. Hebba' ne kami we' banta kamihin, saguwa' ga'i kami mula. ¹⁰ Luwal talessa kami si baran kami me' talabey si Isahin, sampay agen kami matey kuwe' kamateyenen. Saguwa' tinabangan kami we' si Isa Almasi supaya pagkite me' a'ahin kami, kata'uhande du we' bennal ellum si Isa. ¹¹ Tiggelan kami ellum, luwal kami siya-siya pinapatey sabab si Isa tinuhut kamihin, supaya sabab baran kami suku' mamatey inin, takite me' a'ahin du we' ellum si Isa. ¹² Manjari, magsandal kami kabinasahan sampay agen kami matey sabab pagusihat kamihin supaya inin mole' si kahāpanbi, pegge' ka'ujudannen ellum ka'am salama-lama.

¹³ Niya' tasulat dem kitab, pina'in, “Ngandel ku si Tuhan we' tabanganne du ku, hangkan akaku inin si me' pagkasikun.” Na, kami, ngandel isab kami si Tuhan duk aka

kami inin si me' a'ahin, ¹⁴ pegge' kata'uhan kami we' pinakellum we' Tuhanin Panuhutanten bi si Isa, duk pakellumne du isab kami pegge' suku' pu si Isa kami. Sampay ka'am pakellumne du isab duk bo'one kite bi pī si pala'ihannen si pasōngan. ¹⁵ Kēmon me' kabinasahan matekka si kamihin mole' si kahāpanbi du. Duk bang magkatamba ne te'ed me' a'a masandel pu si Isa Almasihin sabab tabang Tuhan si siyehin, na, ekka te'ed a'a iyan magpasalamat si Tuhan, hangkan tapudji te'ed iye.

Niya' patenna'ante bi si surga'

¹⁶ Hangkan hep matuyu' kami, ga'i kami padeheng magusihat. Bisan baran kamihin ngalamma duk ngabahi' kami, saguwa' sandel kamihin ngabasag ne pa'in kahaba' ellew. ¹⁷ Ga'i du kuwe' ingge me' kasusehan kamihin duk palabey du hadja, bang tapikil kami we' ka'ujudannen pinasukuhan kami kahāpan maglabi-labi duk layun salama-lama. ¹⁸ Pegge' duma'in inapas kamihin me' bayu'-bayu'an takite tu'u si dunyahin, pegge' ga'i du layun. Saguwa' iye inapas kamihin me' kahāpan mangga'i takitehin, pegge' me' kahāpan inin layun salama-lama.

5

¹ Ga'i kite bi padeheng maghinang si Tuhan pegge' kata'uhante bi we' bisan larak ne payad-payadte bi inin, hātinan bisan matey ne barante bi inin, niya' du patenna'ante bi si surga' hininang we' Tuhanin, duk layun inin salama-lama. Me' patenna'ante bi si surga' inin, me' barante bi maba'ahuhin ga'i ne matey-matey. ² Kuwe'itu kabohatan kite hawal baya'te bi mapa'asek dem baran pata' si surga'in. ³ Hangkan kabaya'ante baran sa miya'anin supaya bang kite matey ga'i du niyawaten kuwe' a'a magtantang. ⁴ Samanta'an ellum pe barante si dunya inin, ngandahing kite bi pegge' kabohatan kite bi. Duma'in we' mabaya' ne kite bi mura matey, saguwa' iye kinabaya'anten bi we' kuwe'itu inin inurungan ne kite bi baran ba'ahu supaya barante mamatey inin ginanti'an duk baran ga'i matey. ⁵ Tuhanin mamanyap kitehin bi supaya tasangkate bi baran ba'ahuhin. Duk pinatenna' we' ne diyalem ateyte bi Niyawanen supaya kabugtu'ante bi we' asal tasangkate bi kēmon pinanyapne para si kitehin bi.

⁶ Hangkan hep luwal asig ateyten bi. Kata'uhante bi we' samanta'an ellum pe kite bi tu'u si dunya, ga' pe kite bi la'i si pala'ihan Panuhutanten bi. ⁷ Ine-ine hinangte bi, iye tinuhutten bi si Isa Almasi pegge' sandel kite bi si iye bisan iye ga'i takitete bi. ⁸ Asal asig ateyten bi. Pene'te bi pe matey supaya kite bi la'i si pala'ihan Panuhutanten bi, amban ellum kite bi tu'u si dunya inin. ⁹ Saguwa' tu'u ke si dunya atawa la'i si surga', masi inangutte bi te'edin we' kasulutan du iye si kite bi. ¹⁰ Pegge' kēmon kite bi asal

subey du paguwa' pī si iye duk hukumne kite bi supaya tasangkate bi dangan-dangan tumbas pata' si kitehin bi. Tumbasten bi matalep du si me' hinangante tu'u si dunyahin, hāp ke atawa la'at.

Maghāp ne Tuhanin duk me' a'ahin

¹¹ Pegge' kata'uhan kami we' hukuman Tuhanin asal makatalew, hangkan luwal sege' kami me' a'ahin dina'ak sandel pu Almasi. Kata'uhan Tuhanin du bang ine te'ed dem atey kamihin we' asal bentel kami. Duk ngandel ku we' dem ateybi kata'uhanbi du isab inin. ¹² Da'a pikilun bi we' pahadje kami ne isab di kamihin. Duma'in! Saguwa' missā kami kuwe' inin supaya ka'am ga'i iya' sabab kami duk supaya niya' panambungbi me' a' a magabbu sabab paga'aden, duma'in sabab addatden. ¹³ Niya' lu'u magpa'in we' lepas ne pangannal kamihin bang kami magusihat; na, ambat ne, basta luwal hadja tapudji Tuhanin. Bang pa'inde we' hāp pamikil kamihin, na, mole' iyan si kahāpanbi du.

¹⁴ Kēmon hinangan kamihin iye pu'unnen lasa Almasi si kitehin bi. Kata'uhan kami we' dambuwa' a'a bakas matey ganti' me' a'ahin kēmon, hangkan kēmon a'ahin kuwe' ubus ne matey isab. ¹⁵ Almasihin matey ganti' me' a'ahin kēmon supaya kite bi me' ma'ellumin, ga'i ne tuhutte bi kinabaya'anten bi, saguwa' iye tinuhutten bi kinabaya'an dambuwa' bakas mamatey ganti'ten bi duk ellum iye balik para si kahāpante bi.

¹⁶ Manjari, seddili ne kuwe'itu pamikil kami sabab me' a'ahin, duma'in ne bang sa'ingge paga'aden. Ga'i ne kimmatan kami bang niya' si siye atawa ga' niya'. Tagna' ga' pagaddatan kami si Isa Almasi. Saguwa' kuwe'itu pinda ne pamikil kamihin. ¹⁷ Bang a'ahin magdambuwa' ne duk Almasi, kuwe' ne iye ba'ahu pinapanjari. Kēmon addatne duk hinanganne mala'at matu'uhin magtamanan ne, duk kuwe'itu ba'ahu ne te'ed iye.

¹⁸ Kēmon inin hinangan Tuhanin. Bisan kite bi bakas banta Tuhanin saguwa' sabab bakas tahinang Isa Almasihin, hināp kite bi we' Tuhanin duk kuwe'itu bagay Tuhanin ne kite bi. Duk kami inin pinasuku'an hinang we' ne, dina'ak kami magaka-aka si me' a'a bang inumeyde duk isab siye maghāp duk Tuhanin. ¹⁹ Iye inin dina'ak Tuhan inaka si kamihin, we' makajari ne me' a'ahin kēmon maghāp duk Tuhanin sabab kamatey Almasihin. Ga'i ne siye legga Tuhanin duk ga'i ne kimmatanne duseden.

²⁰ Kami inin kawakilan we' Almasi dina'ak missā lapalnen. Hangkan hep bang kami missā si ka'am, kuwe' Tuhanin mamissāhin muyu'-muyu' ka'am. Ganti' Almasi ngajunjung kami si ka'am, maghāp ne be ka'am duk Tuhanin. ²¹ Almasi ga' te'ed niya' duse-dusene. Saguwa' para si kahāpante bi pinatangtung si iye we' Tuhanin duseten bi, supaya bang ne kite bi magdambuwa' duk Almasi, kinimmatan kite bi bentel we' Tuhanin, kuwe' Tuhanin du bentel.

6

¹ Pegge' magtabang kami duk Tuhanin maghinang hangkan buyu'-buyu' kami ka'am, pegge' bakas tayima'bi ne lasa duk ase' Tuhanin, da'a ne tayikutanun bi. ² Pakalehun bi pina'in Tuhanin,

“Pagtekka ellew pangeddewkun, pinakale kew we' ku. Pagtekka ellew panimbulku ka'uhin, tinabang kew we' ku.”

Hangkan pa'inku si ka'am: Pakale ka'am! Ellew inin ne ellew pangeddew Tuhanin pamakitene lasanen. Ellew inin ne ellew panimbulne ka'am amban hukuman dusebin.

³ Ga'i kami mabaya' we' niya' nalla' hinangan kamihin, hangkan pahatul-hatul te'ed kami, supaya ga' niya' jānne hangkan a'ahin ga'i nuhut Isa Almasi. ⁴ Asal ine-ine hinang kami, pakitehan kami we' kami asal bennal me' dara'akan Tuhanin, sabab matuyu' kami magsandal kabinasahan duk kasigpitan. ⁵ Talabey kami ne ilagutanin duk kinalabusuhin. Bang patekka pī me' a'ahin nganjabu kami. Daran kami lubagan maghinang. Bang patekka ga'i kami tumuli duk ga'i kami mangan. ⁶ Pakitehan kami isab we' bennal kami dara'akan Tuhanin sabab addat kami mahāpin. Petten kami, kata'uhan kami me' tolo' mabennalin, ga'i kami mura astel, duk ma'ase' kami. Pasti' we' tu'u si kami Niyawa Tuhanin, duk to'o lasa kami si pagkasi kamihin. ⁷ Me' panolo' kamihin tolo' mabennalin, duk pasti' we' tu'u si kami balakat Tuhanin. Kawul-pi'il kami mabentelin kuwe' dalil panyap sundalu pamono' bantanen duk pagelligne. ⁸ Bang patekka pinahadje kami saguwa' bang patekka isab diniyawa'an kami. Bang patekka pinudji kami saguwa' bang patekka isab binissāhan la'at kami. Pa'inde magdusta' kami bu pa'in bennal kēmon pina'in kamihin. ⁹ Kuwe' ga'i kami bantu, bu iye mato'ohin, kēmon a'ahin ngata'uhan kami. Daran kami sōng matey saguwa' ellum pe du kami sampay ma'in. Bisan kami pinapeddi'an, ga' du kami mula. ¹⁰ Bisan kami suse, saguwa' luwal du kami kēgan. Bisan kami miskin, saguwa' sabab panolo' kamihin ekka a'a makasangka alata' mabennalin. Ga' niya' alata' kami tu'u si dunya, saguwa' asal kēmon suku' si kami du.

¹¹ Me' bagay kami lu'u si Korintohin, inaka we' kami si ka'am kēmon dem atey kamihin. Hadje lasa kami si ka'amin. ¹² Duma'in kulang lasa kami si ka'amin, saguwa' kulang lasabi si kamihin. ¹³ Missā ku si ka'am kuwe' me' anakte ka'am lasiya'. Pāku kami si ka'am, kalasahanun bi be kami isab kuwe' pangalasa kami ka'amin.

Sessa' ga'i dina'ak magtuhut duk me' a'a mangga'i manuhut Tuhanin

¹⁴ Da'a ka'am nuhut-nuhut me' a'a mangga'i manuhut Isa Almasihin, pegge' ga'i makajari pinagsaget mahāpin duk mala'atin. Kuwe' danta'in isab ga'i kapagsaget duk

lindemin. ¹⁵ Ga'i magdambuwa' isun Isa Almasi duk nakura' seyitanin hangkan ga'i kapagdambuwa' atey a'a masandel pu si Isa Almasihin duk a'a mangga'i masandel si iyehin. ¹⁶ Ga'i makajari sinumba tuhan-tuhanin dem luma' Tuhanin. Kite bi me' masandel pu si Isahin, kuwe' kite dalil luma' Tuhanin pegge' Tuhan ma'ellumin patenna' diyalemte bi. Pa'in Tuhanin hep,

“La'i ku maglahat si me' a'a suku' si akuhin duk patenna'ankun la'i si siye. Aku iye pagtuhananden duk siye ne me' a'akun.”

¹⁷ Pegge' kuwe' inin kabaya'an Tuhanin, pa'inne isab,

“Paluwas ka'am amban diyaleman me' a'a mangga'i manuhut akuhin duk pasape' ka'am amban siye. Da'a ka'am ngantan ine-ine haram ubus bu tayima'te du ka'am. ¹⁸ Manjari, aku Samabi ne duk ka'am me' anakku ne. Inin pa'in Panuhutanten bi Tuhan Mabalakatanin.”

7

¹ Na, me' bagayku kinalasahankun, kēmon me' sanggup Tuhan inin para si kite bi hep. Hangkan subey ne lebbahante bi ine-ine makasabul, bang hinangan la'at ke atawa pikilan la'at. Subey te'ed kite bi talew si Tuhan supaya kite bi asal tattap ne te'ed hāp.

Kēg si Paulin

² Subey ne ka'am pasōng malasa si kami. Ga' kami bakas maghinang la'at si ka'am bisan dambuwa', atawa mo'o ka'am maghinang la'at. Ga' niya' ka'am bakas taliba kami.

³ Duma'in hangkan inin pa'inku we' amāhante ka'am. Pegge' tabalikku pina'inku tagna'in, kalasahante ka'am te'ed. Bisan kite bi ellum atawa matey, masi ku malasa si ka'am.

⁴ Ngandel ku te'ed si ka'am, duk luwal ka'am pahadjeku si me' a'a. Bisan ekka katiksa'an kami, ga'i ku suse saguwa' asig ne ku te'ed. Sinna ku te'ed.

⁵ Bisan katekka kami si Makedoniyahin, masi du kami ga'i humali pegge' ekka kasasewan kami. Niya' ne nganjawab kami duk nasa'an kami. Duk suse isab kami.

⁶ Saguwa' Tuhanin ta'u ngasig masusehin duk pinakēg kami we' ne sakali' si Titus tekka si kami. ⁷ Duma'in hadja katekkanen makakēg kamihin, saguwa' me' inaka-akane isab si kamihin. Pa'inne we' asig ko' te'ed ateynen sababbi. Pa'inne isab we' baya' ko' te'ed ka'am magkite duk aku. Hadje ko' pagsusunanbi sabab ma'umantag si ka'amin duk sinna ne ko' ka'am mēbbegan aku. Hangkan hep asal pasōng ne ku kēgan kuwe'itu.

⁸ Pegge' bisan ka'am suse sabab sulatku si ka'am miya'an, ga'i ku magsusun we' tapabo'ohante ka'am sulat miya'an. To'o tagna' magsusun ku, sakali' kata'uhanku we' suse ka'am bisan daddali' hadja sabab sulat miya'an. ⁹ Saguwa' kuwe'itu kēgan ku. Duma'in

hangkan ku kēgan pegge' bakas suse ka'am, saguwa' pu'unku kēgan pegge' hawal susebin pinindahan ne we' bi me' hinanganbin. Susebi miya'an amban Tuhan supaya ka'am magsusun. Hangkan hep pa'inku we' sulatku miya'an mole' si kahāpanbi. ¹⁰ Pegge' bang pagsuse a'ahin amban Tuhan, makajari miya'an pu'unnen hangkan pagsusunanne dusenen duk pindahanne ne ateynen. Duk ga'i ne inin la'at pegge' ka'ujudannen ellum iye salama-lama. Saguwa' pagsuse me' a'a mangga'i manuhut Tuhanin, ga'i makapinda ateyde duk makabo'o siye pe matey. ¹¹ Payamanun bi bang ine ka'ujudan pagsusebi miya'an, pegge' susebin amban Tuhan. Kuwe'itu pagge'esanbi ne pinabentel me' hinanganbin. Baya' ne te'ed ka'am magaka si aku we' ga' du ka'am lumamud si hinangan a'a miya'an. Duk kabunsihanbi ne te'ed hinangan a'a maka'iya'-iya' miya'an. Tinalew isab ka'am. Kuwe'itu baya' ne ka'am we' magkite kite bi balik duk mabaya' ka'am we' kasulitan ku si ka'am. Magtawus isab ilegga we' bi a'a bakas magdusehin. Sabab kēmon inin pinapasti' we' bi si aku we' ga' niya' lamudbi si dusene miya'an.

¹² Duma'in hep hadja para si kahāpan a'a kapagdusehin atawa para si kahāpan a'a pagdusehannen hangkan ku nulat si ka'am. Saguwa' pu'unku nulat supaya tapapasti'ku si ka'am we' hadje du lasabi si kamihin. Duk inin kata'uhan Tuhanin. ¹³ Hangkan hep asig te'ed atey kamihin.

Duk duma'in hadja asig atey kamihin saguwa' kēgan isab kami sakali' takite kami we' kēgan si Titus. Pu'unne kēgan pegge' pinasanyang we' bi dem ateynen. ¹⁴ Bakas sanglitante ka'am pagbissā kami duk si Titusin masa ga' pe iye tapiyu si ka'am. Sinna ku isab pegge' sakali' ne iye tapiyu ga' du ku iya' si bissāku miya'an pegge' takitene we' asal to'o me' pananglitku ka'amin. Kēmon hep me' bakas pina'inku si ka'amin to'o. Duk takite ne we' to'o isab me' pina'inku pu si Titusin. ¹⁵ Hangkan hep magkasōng lasane si ka'amin bang ta'essebne we' tinuhut te'ed we' bi me' panganda'akannen duk we' tinalew ka'am kaw iye ga'i kasulitan si ka'am. ¹⁶ Hangkan sinna ku pegge' kata'uhanku we' asal kapangandelan ne ka'am.

8

Subey ka'am sayu'

¹ Manjari me' kapungtina'ihanku, batang ka'am akahan kami bang sa'ingge panabang Tuhan me' pagtipunan me' masandel pu si Isa Almasi mala'i si lahat Makedoniyahin.

² Bisan siye kasigpitan manamal sabab me' kasusehan matekka si siyehin, saguwa' kēgan pe te'ed siye. Hawal kēgden bisan siye miskin manamal, sayu' siye ngurung panabangde me' pagkaside kasukalanin. ³ Kapanaksi' ku we' ngurung siye tamanan takole'den duk

sampay palabi pe amban takole'den. Amban baya'de hadja hangkan siye ngurung.
⁴ Pabuyu'-buyu' pe siye si kami we' pasakup isab siye nabang sukal me' suku' si Tuhan mala'i si lahat Yahudiyahin. ⁵ Pinangurungden palabi te'ed amban inase-ase kami amban siyehin. Pegge' pinangurung dahu' we' de diden si Tuhan, iye Panuhutanten bi, ubus bu paglilla'de isab diden nuhut kami pegge' iyan kabaya'an Tuhanin. ⁶ Manjari, pegge' si Titus iye nagna' magtipun panabangbin, dina'ak iye we' kami piyu nabangan ka'am balik magtipun me' panabangbin supaya tapangurungbi ne kēmon tabangbin. ⁷ Bang pasal kēmon mahāpin ga'i ka'am ta'amban. Basag sandelbin, pandey ka'am magusihat sabab si Isa, lalem kata'ubin, matuyu' ka'am nabangan me' sawe'bin duk hadje lasabi si kamihin. Hangkan kabaya'an kamihin we' ga'i isab ka'am ta'amban bang ka'am nabang sukal sawe'bin.

⁸ Duma'in hangkan inin pa'inku we' da'akte ka'am saguwa' baya' hadja paginta'uku si ka'am bang sa'ingge baya' me' sinduwehin nabang supaya isab ka'am ngalekkat siye. Sabab iyan tapakitebi we' bennal isab ka'am malasa si sawe'bi. ⁹ Kata'uhanbi du bang sa'ingge hadje lasa duk ase' Panuhutanten bi Isa Almasi si kitehin bi. Hawal ase'ne si ka'amin, bisan iye dayahan la'i si surga', magpamiskin iye pegge' maglilla' iye manjari manusiya' supaya ka'am ngandayahan sabab iye.

¹⁰ Ka'am hep dehellu-dehellu mabaya' manabangin duk nagna' ne ka'am ngurung tahun dehellu miya'an. Na, iye inin pikilankun, hāp bang ubusanbi ne iyan. ¹¹ Hangkan hinangun bi ne duk ubusun bi ne panabangbin. Sinna te'ed ka'am panagna'bi inin hangkan subey isab ka'am sinna ngubusanne, piye-piye ne takole'bin dangan-dangan. ¹² Pegge' bang sinna ka'am ngurung duk ngurung ka'am takole'bin, tayima' Tuhanin pinangurungbin pegge' ga'i ka'am da'akne ngurung mangga'i takole'bin.

¹³ Ga'i ku mabaya' we' subey ka'am magtiksa' sabab panabangbi sawe'bin. ¹⁴ Saguwa' kabaya'ankun, pegge' kuwe'itu niya' du si ka'am ekka-ekka, subey dahu' tabangbi me' pagkasibi magtiksa' kuwe'ituhin. Manjari, si pasōngan kaw isab ka'am kasigpitanin bu siye maniya'in, na, tatabangde isab ka'am. Bang sa inin hinangbin, magtabang-tinabang ka'am duk sali'-sali' ka'am niya'. ¹⁵ Sa pina'in dem kitabin, "A'a makatipun kinakan ma'ekkahin, ga' maglabi-labi si iyehin. Duk makatipun kuwe'ahatin, ga' isab iye kakulangan."

Si Titus duk me' sawe'nen

¹⁶ Magsukul te'ed kami si Tuhan pegge' pinapikilan we' ne si Titus hangkan sinna iye nabangan ka'am kuwe' kamihin isab. ¹⁷ Pagtilew kami si Titus bang makajari iye piyu si ka'am, magtawus iye magawe'. Amban kabaya'anne sinna iye piyu nabangan ka'am.

¹⁸ Patuhut kami isab si iye dambuwa' pungtina'ite bi tu'u. A'a inin pinagaddatan te'ed we' me' masandel pu si Isa Almasi si kēmon me' pagtipunanin pegge' basag iye magmahalayak aka-aka mahāp sabab Isa Almasihin. ¹⁹ Duk duma'in hadja iyan. Saguwa' iye isab tapene' we' me' pagtipunan me' masandel pu si Isa Almasihin dina'ak nuhutan kami bang turanan kami ne lasa-lasahanin pī si me' kapungtina'ihante bi kasukalanin. Hinang kami inin supaya tapudji Tuhanin duk supaya isab tapakite kami we' sinna kite bi nabang.

²⁰ Kamaya'-maya' du kami si sīn ma'ekka iyan supaya ga' niya' jānne panalla'an kami.

²¹ Pegge' kabaya'an kamihin we' bentel hinangan kamihin, duma'in hadja si pagmatahan Tuhan saguwa' sampay si pagmatahan manusiya' isab.

²² Niya' pe isab dambuwa' pungtina'ite bi patuhut kami pu disi Titus. Daran pandogahan kami a'a inin hangkan kata'uhan kami we' pages iye duk matuyu' iye ine-ine hinangne. Pasōng ne kuwe'itu. Mabaya' te'ed iye piyu si ka'am pegge' ngandel te'ed iye si ka'am. ²³ Na, si Titus inin sawe'ku maghinang nabangan ka'am. Me' pungtina'ite bi sawe'ne inin, dina'ak siye nuhut we' me' pagtipunan masandel pu si Isa Almasihin. Tapudji Almasi sabab hinanganden. ²⁴ Pagtekka siye lu'u, pakitehanun bi siye lasabin, supaya kēmon me' pagtipunan masandel pu si Isa Almasi sinduwehin, kabugtu'ande du we' bennal ka'am malasa duk kata'uhande we' bennal kēmon pananglit kami ka'amin.

9

Tabang si me' pagkaside masandel pu si Isa Almasihin

¹ Na, ga'i ka'am subey sulatanku namba sabab panabangbi pinabo'ohanbi si me' pagkasite bi suku' si Tuhan mala'i si Yahudiyahin. ² Kata'uhanku we' mabaya' te'ed ka'am nabang duk inin hep pananglitku ka'am si me' a'a Makedoniyahin. Pa'inku si siye, "Me' pungtina'ite bi mala'i si lahat Akayahin, kemuwe tahun dehellu miya'an pe, asal magpanyap ne siye panabangden." Hangkan pagkalede inin, ka'ekkahan si siyehin mabaya' isab nabang. ³ Na, kuwe'itu tiya' ne dina'ak we' ku me' pungtina'iten bi disi Titus piyu nabangan ka'am magtipun me' panabangbin, supaya kata'uhan me' a'ahin du we' asal to'o me' pananglitku ka'amin duk panyap ne ka'am ngurung panabangbin kuwe' bakas pina'inkun. ⁴ Saguwa' bang piyu ku bu niya' me' a'a bittu'u amban Makedoniya nuhut aku, bu kitede we' ga' pe ka'am makapagpanyap panabangbin, na, ka'iya'-iya'an ku. Duk pasōng ne ka'am ka'iya'-iya'anin pegge' bakas ka'am sanglitanku we' panyap ne panabangbin. ⁵ Hangkan hep dina'ak we' ku me' pungtina'ite bi tellungan inin piyu padehellu amban aku nabangan ka'am duk pagtekkaku lu'u andang ne panyap lasa-

lasahan pananggupbin. Manjari takite du we' ngurung ka'am amban lasabi duk duma'in we' sinege' ka'am we' ku.

⁶ Essebun bi te'ed dalilan inin, pina'in, "A'ahin bang imut pagbubudne binihi'in, kuwe' ahahat du isab pinaganinen. Saguwa' bang ekka binihi' binubudannen, ekka isab pinaganinen." ⁷ Hangkan hep ara'-ara'un bi dangan-dangan ka'am bang piye subey pinangurungbin duk iye miya'an subey pinangurungbin. Ga'i hāp bang a'ahin ngurung bisan iye ga'i mabaya' atawa pegge' pa'inne we' sinege' iye. Pegge' Tuhanin malasa si a'ahin bang ngurung te'ed kana'alla. ⁸ Tuhanin, makajari ka'am urunganne palabi pe amban sukalbin supaya ka'am ga'i ne te'ed kakulangan duk supaya isab niya' talebbi panabangbi si me' sawe'bi. ⁹ Tasulat hep dem kitab sabab a'a masayu' mangurungin, pina'in,

“Sayu' iye ngurung si me' a'a miskin. Hinanganne mahāp inin ga'i padeheng salama-lama.”

¹⁰ Tuhanin mangurung binihi' si a'a magtana'in duk mangurung kinakanin supaya niya' kakan manusiya'in. Damikkiyan Tuhanin isab mangurungan ka'am kēmon panabangbi me' sawe'bin. Inin kuwe' dalil binihi'in, duk Tuhanin pamanjarine duk pa'ekkan ka'ujudan hinanganbi mahāpin. Inin kuwe' dalil pagani hāp. ¹¹ Luwal du ka'am iyan urungan Tuhanin maglabi-labi supaya bisan sumiyan makajari ka'am sayu'. Bang bo'o kami ne panabangbin pī si me' a'ahin, magsukul te'ed siye iyan si Tuhan. ¹² Sabab pinangurungbi iyan, duma'in hadja we' tatabang sukal me' a'a Tuhanin, saguwa' ekka isab iyan a'a magsukul te'ed si Tuhan. ¹³ Manjari, hinangbi mahāp iyan tanda' we' bennal ka'am sandel pu si Isa Almasi. Manjari ekka iyan a'a mudji Tuhanin pegge' kinahagad duk tinuhut we' bi aka-aka mahāp sabab Almasihin. Magsukul isab te'ed siye iyan si Tuhan pegge' sayu' ka'am ngurung panabangbi siye duk kēmon me' a'ahin. ¹⁴ Manjari ngampun-ngampun du siye iyan si Tuhan para si ka'am duk malasa te'ed siye si ka'am pegge' kata'uhande we' hangkan ka'am sayu' nabangan siye pegge' pinasayu' ka'am we' Tuhanin sabab lasane duk ase'nen. ¹⁵ Hangkan hep subey te'ed kite bi magsukul si Tuhan pegge' lasa-lasahannen ga'i takila-kila.

10

Magaka si Paul sabab hinangnen

¹ Aku inin, si Paul, ngajunjung ku si ka'am. Niya' me' a'a magpa'in we' damagan ko' ku ngamāhan ka'am bang lu'u ku si pagharapanbi, saguwa' bahani ko' ku hadja ngamā bang si sulat. Kuwe'itu junjungku hadja si ka'am pegge' addat Almasihin subey

tinuhutten, diyawa' ateynen duk ma'ase' iye. ² Junjungku si ka'am, pahāpun bi ne be hatulanbin duk ne ka'am ga'i subey amāhanku bang lu'u ku si pagharapanbi. Pegge' asal ga'i ku talew ngamāhan me' a'a ngalimutan kamihin we' kami iye ko' tinuhut kamihin napsu kamihin kuwe' me' a'a mangga'i manuhut Tuhanin. ³ To'o we' manusiya' hadja kami inin, saguwa' duma'in kapandeyan manusiya' ginuna kamihin panagga' kami tolo' mangga'i mabennalin. ⁴ Iye ginuna kamihin kapandeyan amban Tuhan duk kapandeyan pangurung si kamihin balakatan, hangkan tada'ag we' kami bisan ine-ine managga' tolo' mabennalin. ⁵ Tada'ag we' kami pagsu'al me' a'a manuhut tolo' mangga'i mabennalin duk me' pagabbu me' a'a mangga'i manuhut tolo' mabennal sabab Tuhanin. Hangkan me' pikilande manguntarahan tolo' Tuhanin pinda ne pa'in duk tabo'o ne pa'in nuhut Almasi. ⁶ Na, bang tuhutbi ne te'ed me' panganda'akan Almasihin, bu niya' pe lu'u ga'i nuhut panganda'akan Almasihin, asal legga kami iye.

⁷ Ka'am, iye hadja pinayamanbin si luwasan a'ahin duma'in bang ine dem ateynen. Niya' lu'u si ka'am me' a'a magpa'in we' siye ko' hadja me' dara'akan Almasihin. Na, subey pikil-pikilde we' kami inin dara'akan Almasi du isab kuwe' siyehin. ⁸ Hatu lumandu' ne pagbantukun sabab kapatut pangurung Tuhan si kamihin saguwa' ga'i du ku iya' sabab inin. Pegge' kapatut kami inin ga'i makapagka'at sandelbin saguwa' makabasag sandelbin. ⁹ Pa'inku inin supaya ga'i pa'inbi we' mabaya' ku makitalew ka'am si me' sulatkun. ¹⁰ Niya' ne lu'u magpa'in, "Bang si Paul nulat, asal basag te'ed pina 'innen duk ta'u iye magsu'al saguwa' bang si pagharapante bi ne, ga' du niya' basagne duk ga'i iye ta'u missā." ¹¹ Subey pikil-pikil me' a'a kuwe' iyanin we' ine-ine pa'in kami dem sulat sābu kami ga' lu'u, iye du isab iyan hinang kami bang lu'u kami si pagharapanbi.

¹² Ga'i kami maka'ara'-ara' masali' di kamihin si me' a'a mamahadje dine iyan. Kannalde we' siye mata'uhin bang ine mahāpin. Babbal du te'ed siye. Pegge' me' a'a iyan hinangde di-addatden pangalekkatan. Hangkan bisan ine-ine hinangde, hāp ke atawa la'at, bang si siye hāp hadja. ¹³ Saguwa' kami, ga'i kami palandu' magbantu sabab hinangan kamihin. Niya' ganta'an pagbantu kamihin. Magbantu hadja kami taman hinang pinasuku' Tuhan si kamihin. Duk sakup ne me' hininang kami lu'u si ka'amin. ¹⁴ Manjari, pegge' sumakup du ka'am dem hinang pinasuku' Tuhan si kamihin, ga' kami palabi amban pinasuku' Tuhan si kamihin sakali' kami piyu nolo'an ka'am aka-aka mahāp sabab Almasihin. ¹⁵ Ga'i bantu kami di kamihin sabab hinang me' a'a sinduwehin, me' hinang mangga' pinasuku' Tuhan si kamihin. Saguwa' kabaya'an kamihin we' ngabasag ne sandelbin supaya tapasōng kami hinang kamihin lu'u si lahatbi, basta ga'i hadja kami palabi amban pinasuku' Tuhan si kamihin. ¹⁶ Manjari pagbasag ne sandelbin,

makajari ne kami pī si me' kalahatan si dambiya'anbi lu isab magmahalayak aka-aka mahāp sabab Almasihin. Pegge' mabaya' kami magbantu hadja sabab hinang pinasuku' si kamihin, duma'in sabab me' hinangan a'a sinduwehin. ¹⁷ Pa'in kitabin hep, "Sasuku mabaya' magbantuhin, subey iye magbantu hadja sabab me' bakas tahinang Tuhanin." ¹⁸ Pegge' duma'in a'ahin tinayima' we' Tuhanin bang pudjine dinen saguwa' bang Tuhanin mamudji iyehin.

11

Si Paul duk me' a'a magmā-mā kawakilan siye we' Almasi

¹ Bang du si' ka'am ga'i jumu' pakale si aku bisan sabab bissākun kuwe' ku bantuk dupang. Duhulanun bi ne ku dahu'. ² Ellegte ka'am manamal kuwe' pangelleg Tuhanin. Dalilnen kuwe' ka'am budjang ga' niya' tamak-tamakne duk bakas ka'am pinatunang we' ku si dambuwa' lella, iye Almasi. ³ Suse ku si ka'am kaw pamikilbin tabo'o pasape' amban Almasi, manjari ga'i ne dambūs-būs lasabi si iyehin. Kaw ka'am ka'akkalan kuwe' Sitti Hawa awwalley. Ka'akkalan hep iye we' kapandeyan sawe magdusta'in. ⁴ Pegge' bang niya' piyu ngusihatan ka'am, sinna pe ka'am bisan usihatde sabab si Isahin seddili amban usihat kamihin; duk niya' tasangkabi bu duma'in Niyawa Sutsihin, duk me' panolo'den duma'in aka-aka mahāp panolo' kami si ka'amin.

⁵ Bang si aku, ga'i ku kalindihan we' me' gurubi iyan bisan pa'inde we' siye me' kawakilan Almasi tamanan malangkewin. ⁶ Hatu ga'i ku pandey missā-missā, saguwa' kata'uhanku te'ed kēmon tolo' mabennalin. Duk luwal inin pinapasti' we' ku si ka'am sabab panolo'kun kēmon.

⁷ Tiggelanku magusihat aka-aka mahāpin lu'u si ka'am, ga' ku bakas māku tangdan si ka'am bisan dambuwa' sīn, saguwa' magusaha ku. Magpadiyawa' ku para si kahāpanbi du. La'at ke hininangku miya'an? ⁸ Kalu'uku magusihat si ka'amin, iye ngagastuhan akuhin me' pagtipunan masandel pu si Isa Almasi si me' lahat seddilihin. Kuwe' du ku nangkewan siye supaya ka'am tatabangku. ⁹ Kalu'uku si ka'amin, bang ne ku kasukalan, ga' ku māku si ka'am pegge' tinabang du sukalkun we' me' punggina'ite bi amban Makedoniyahin. Amban matu'uhin sampay si pasōngan ga'i ku te'ed māku ine-ine si ka'am. ¹⁰ Pagbantuku inin ga'i te'ed tapadeheng we' sine-sine lu'u si tibu'ukan lahat Akaya, pegge' asal ga'i ku māku pilak amban ka'am. To'o pina'inku inin pegge' tiya' Almasi dem ateyku. ¹¹ Kannalbi ke we' ga'i ka'am kalasahanku hangkan ga'i tayima'ku tabangbin? Kata'uhan Tuhanin du we' asal kalasahante ka'am.

¹² Asal ga'i ku te'ed māku tangdan amban ka'am bisan sumiyan supaya ga'i kapagabbu

me' guru malu'u si ka'amin we' magsali' du hinangan kamihin. ¹³ Me' a'a iyan ga'i to'o we' bakas kawakilan siye we' Almasi. Ngakkal hadja siye duk magmā-mā siye we' bennal siye me' a'a bakas kawakilan we' Almasi. ¹⁴ Ga'i maka'ulali' hinangande inin, pegge' bisan nakura' seyitanin magpasalingu du kuwe' bantuk mala'ikat. ¹⁵ Hangkan ga'i maka'ulali' bang me' a'a dara'akan nakura' seyitanin magmā-mā we' me' a'a maghinangan bentel siye. Saguwa' ka'ujudannen ilegga du siye pata' si me' hinangande mala'atin.

Magbantu si Paul sabab me' bakas sinandalannen

¹⁶ Ambat tabalikku bakas pina'inku tagna'in, da'a pikilun bi we' dupang ku sabab me' bissākun. Saguwa' bang iye iyan pikilanbin, na, ambat ne basta pakale hadja ka'am si me' pagabbukun kuwe'ahat. ¹⁷ Me' bissāku inin duma'in amban panganda'akan Almasi; kuwe' ku a'a dupang magabbu. ¹⁸ Saguwa' pegge' ekka du magabbu sabab me' hinangande tu'u si dunyahin, na, hatu makajari ku isab magabbu bisan kuwe'ahat sabab dikun. ¹⁹ Pegge' ta'u te'ed ka'am mikil, ga'i ka'am jumu' pakale si bissā me' madupangin! ²⁰ Pagsabalanbi du hadja bisan ka'am pagmandahan a'a. Bisn ubusde alata'bin atawa padupangde ka'am, ga'i hinangbi ine. Bisn pe ka'am diyawa'ande atawa sampakde, hāp hadja si ka'am. ²¹ Magsabennal ku we' to'o duma'in kami kuwe' me' a'a iyan pegge' damagan kami ngahinang la'at si ka'am.

Saguwa' bang makatawakkal siye magabbu, makatawakkal du ku isab. Essebun bi, bissāku inin kuwe' ku a'a dupang. ²² Bang magabbu siye we' bangsa Hibrani siye, bangsa Hibrani du ku isab. Bang magabbu siye we' tubu' Isra'il siye, tubu' Isra'il du ku isab. Bang magabbu siye we' papu'de Ibrahim, papu'ku du isab Ibrahim. ²³ Bang magabbu siye we' dara'akan Almasi siye, dara'akan Almasi du ku isab saguwa' mas hāp pe ku amban siye. Kata'uhanku we' missā ku kuwe' a'a dupang, mahadje diku. Mas pasōng ku basag maghinang amban siye. Mimpiye ku takalabusu sabab paghinangku pu Almasihin? Pasōng pe amban siye. Mimpiye ku kalubakan? Pasōng pe amban siye. Duk daran ku sōng matey. ²⁴ Minlime ku kalagutan we' me' pagkasiku Yahudihin duk kahaba' ku ilagutan mintellumpū' duk siyam pinateppat lalagutin si baranku. ²⁵ Mintellu ku makalabey kinakal we' me' bangsa Romahin. Duk mintedde ku pinagtibagan duk batu we' me' a'ahin. Mintellu magka'at kappal pasakeyankun. Duk bakas ku maggampalan si tengnga' sellang kekkohapan duk kellowan pagka'at kappal pasakeyankun. ²⁶ Ekka kasiya-siyahan talabeyku si me' luwal paglengngankun. Bakas ku siya-siya we' dunuk duk me' mundu. Siya-siya ku we' me' pagkasiku Yahudihin duk me' a'a duma'in Yahudihin. Siya-siya ku dem puweblo, siya-siya ku dem lahat makagindew-gindew,

siya-siya ku si tengnga' sellang, duk siya-siya ku we' me' a'a magmā-mā we' sandel siye pu si Almasi. ²⁷ Bohat hinangkun duk luwal ku lubagan. Daran ku ga'i kapatuli sangem. Magsandal ku inusan duk lekkakan. Daran kulang kinakankun. Magsandal ku haggutan pegge' kulang semmekkun. ²⁸ Kēmon talabeyku miya'an hunit. Saguwa' niya' pe me' kasusehanku seddili. Suse ku isab sabab me' pagtipunan masandel pu si Isa Almasihin. ²⁹ Bang niya' ngalamma sandelne pu si Isa Almasihin, ma'ase' ku si iye. Bang niya' tabo' o magduse, dukka te'ed dem ateykun.

³⁰ Ga'i ku mabaya' magabbu, saguwa' bang subey ku magabbu, magabbu ku hadja sabab me' katiksa'an talabeykun supaya kata'uhanbi we' ga' niya' basagku. ³¹ Kēmon pina'inku si ka'amin to'o. Ga'i ku magdusta'. Kata'uhan Tuhanin du inin Sama Panuhutanten bi Isa Almasi. Pata' iye pinudji salama-lama. ³² Matu'uhin pala'iku si puweblo Damaskusin, niya' gubnul pinatingkolo' la'i we' Sultan Aretas. Nganda'ak gubnul miya'an me' sundalu nunggu'an tarangka puweblo miya'an duk bang ku paluwas billa'i tasiggeuwe ku. ³³ Saguwa' niya' me' a'a nabangan aku. Tinuntunan ku we' de dem baka' pī padiyawa' amban tendewan la'i si birang batu mapaliput si puweblo miya'an. Manjari lumahi ku amban iye.

12

Me' pinabagala duk pinakita'u Tuhan pu si Paulin

¹ Manjari, pegge' subey ku magabbu, magabbu pe ku bisan ne ga' niya' kagunahan pagabbukun. Kuwe'itu akahante ka'am sabab me' pinabagala Almasi si akuhin duk me' pinakita'une si akuhin. ² Niya' kata'uhanku dambuwa' lella nuhut si Isa Almasi, tabo'o iye pī si surga'. Niya' ne sampū' duk ampat tahun palabey. Ga'i kata'uhanku bang tapī ke te'ed iye atawa bang pinabagala ke si iye surga'in. Tuhanin hadja mangata'uhan iyehin. ³ Saguwa' kata'uhanku we' asal tabo'o iye la'i si surga', la'i si pala'ihan Tuhanin. Tabalikku, ga'i kata'uhanku bang tapī ke te'ed iye atawa bang pinabagala ke si iye surga'in. Tuhanin hadja mangata'uhan iyehin. ⁴ Duk sābune mala'ihin, niya' me' bissā takalene ga'i tabissā si bissāhan manusiya' duk ga'i makajari bissā manusiya'. ⁵ Patut ku magabbu sabab a'a inin saguwa' ga'i ku magabbu sabab dikun, luwal sabab me' kalammahankun. ⁶ Bang asal mabaya' ku magabbu, duma'in du pagabbukun kuwe' pagabbu a'a dupang pegge' to'o du kēmon pina'inkun. Saguwa' ga'i ku magabbu, kaw lumandu' pamahadje me' a'a akuhin. Kabaya'ankun kimmatande ku sabab me' hinanganku takiteden duk me' bissāku takaleden.

⁷ Duk supaya ku ga'i abbuhan manamal pegge' ekka me' pinabagala we' Tuhanin si

aku hāp manamal, hangkan niya' pinatekka we' ne si aku saki peddi' manamal. Saki inin kuwe' dara'akan seyitanin ngalubakan aku supaya ku ga'i makapagabbu. ⁸ Mintellu ku māku-māku pu Almasi paki'ānanku si iye sakiku inin. ⁹ Saguwa' nambung iye, pa'inne, “Panabangkun sarang si kēmon talabeynun, pegge' takite te'ed balakatkun bang lamma ne kew.” Hangkan hep sinna ne ku te'ed magabbu sabab me' kalammahankun, pegge' bang ku lamma talessaku balakat Almasihin nabangan aku. ¹⁰ Duk iyan jānnen hangkan ku kasulutan ine-ine tekka si aku, bang lamma ke barankun atawa pina'iyā' ku, atawa magtiksa' ku, atawa bininasa ku, atawa dem kasusehan ku. Kēmon inin tasandalku pegge' Isa Almasi ne Panuhutankun. Pegge' bang ku lamma, iye mato'ohin, basag du ku.

Suse si Paul sabab me' a'a Korintohin

¹¹ Asal kuwe' ku te'ed a'a dupang mahadje diku. Saguwa' ka'am sinusunankun pegge' ga' ku miya'an mahadje diku bang pinahadje si' ku we' bi. Pegge' bisan pa'in me' sinduwehin we' ga' niya' kagunahanku, ga'i du ku kalindihan we' me' a'a malu'u magmā-mā kawakilan siye we' Almasihin. ¹² Kalu'uku si ka'am matu'uhin, takitebi we' asal bennal ku bakas kawakilan we' Isa Almasi sabab me' hinangankun. Bisin ine-ine sagga' si aku sandalanku hadja, duk takitebi te'ed me' tanda' hininangkun, me' hinangan maka 'ulali' duk hinangan balakatan. ¹³ Ine duseku si ka'amin? Me' hininangku si me' pagtipunan me' masandel pu si Isa Almasi sinduwehin, sali' du isab kuwe' hininangku lu 'u si ka'amin. Iye hadja pagbidda'annen pegge' ga' ka'am kabohatan we' ku sabab ga' i ku māku tangdan si ka'am. Bang iyan sala'kun, ampunun bi ku hadja.

¹⁴ Memes ne ku hap piyu nindew ka'am duk kamintellu inin ne ku memes piyu nindew ka'am. Saguwa' sa matu'uhin masi du ku ga' māku sīn amban ka'am. Duma'in sīnbin inapaskun saguwa' lasabin. Duma'in hep me' anakin subey maggastu para si me' matetto 'aden, saguwa' me' matetto'ahin subey maggastu para si me' anakden, duk ka'am kuwe' me' anakku. ¹⁵ Asal sinna ku te'ed ngurungan ka'am kēmon maniya' si akuhin duk paglilla'ku sampay barankun basta tatabangte hadja ka'am. Pasōng lasaku si ka'amin saguwa' kuwe' ngakulang lasabi si akuhin.

¹⁶ Na, magbennal ne ka'am we' ga' ku bakas māku tangdan amban ka'am. Saguwa' niya' ka'am magpa'in we' akkalan ko' ku duk tapadupang ko' ka'am we' ku supaya ka'am ta 'eddo'anku sīn. ¹⁷ Sa'ingge pamadupangku ka'amin? Iliba ke ka'am we' me' a'a dina'akku mapiyuhin? ¹⁸ Bakas dina'ak hep we' ku si Titus piyu matu'uhin duk niya' isab da'akku pungtina'ite bi nuhutan iye. Pinadupang ke ka'am we' si Titus supaya ta'eddo'ne sīnbin? Ga'i tapa'inbi we' pinadupang ka'am we' ne pegge' sali' kami duwangan bentel duk sali' hinangan kamihin.

¹⁹ Kannalbi hatu we' iye bahan kami inin mēbbegan di kamihin. Saguwa' ga'i iyan to'o. Missā kami si pagmatahan Tuhan kuwe' me' a'a suku' pu Almasi. Kēmon hinangan kami si ka'amin, me' bagayku, asal para si kahāpanbi du supaya ngabasag sandelbi pu Almasihin. ²⁰ Suse ku kaw pagtekkaku lu'u ga'i ku kahāpan si me' kawul-pi'ilbin, manjari kaw isab ka'am ga'i kahāpan si aku sabab me' hinanganku si ka'amin. Suse ku kaw niya' ka'am magsagga'-sinagga', duk magkimbū; kaw niya' ka'am mura astel, duk liskutan, ga'i tapikilbi sawe'bin saguwa' dibin hadja tapikilbin; kaw niya' ka'am ngalimutan sawe'bi duk magkoto-koto ka'am duk magabbu duk sasew ne diyalemanbin. ²¹ Suse ku kaw paglu'u ne ku si ka'am, iya' ku si Tuhan sabab me' hinanganbi mangga'i mahāpin. Duk magdukka ne ku sabab me' ma'ekka bakas magduse matu'uhin bu ga' pe pagsusunande duk lebbahande me' dusede magjina duk magba'isin.

13

Panessa' si panambusan

¹ Kamintellu inin ne ku piyu nindew ka'am. Bang niya' lu'u nuntutan sawe'ne maghinang la'at, subey tuhutte bi me' sinulat dem kitabin we' subey niya' duwangan atawa tellungan naksi' we' to'o tuntutne miya'an meke iye pinakale. ² Papiyuku kaminduwenen, bakas hep sessa'anku me' bakas magduse matu'uhin duk kēmon ne ka'am malu'uhin. Kuwe'itu sessa'ante ka'am balik pādpād ga' pe ku tekka lu'u we' pagpiyu ku balik ga'i ka'ase'anku sine-sine ga'i ngalebbahan dusenen. ³ Pegge' kabaya'anbin tanda' we' kēmon pina'inku si ka'amin amban panganda'akan Almasi, kata'uhanbi du iyan bang ne ka'am leggaku. Ga'i lamma Almasi saguwa' basag iye ine-ine hinangne si ka'am. ⁴ Pegge' bisan kuwe' bantuk ga' niya' basagne pangalansang iye diyata' olomin, saguwa' ellum du iye balik we' balakat Tuhanin. Damikkiyan kami me' kawakilannen, kuwe' bantuk lamma isab kami pegge' magdambuwa' kami duk Almasi. Saguwa' takitebi du iyan we' ellum du isab kami we' balakat Tuhanin duk niya' du basag kami ngahatul ka'am.

⁵ Pikilun bi te'ed duk payamanun bi bang bennal ke ka'am sandel pu Isa Almasi atawa ga'i. Ga'i ke kata'uhanbi we' lu'u Isa Almasi patenna' dem ateybi? Bang ga' iye lu'u, hātinen ga'i to'o we' sandel ka'am si iye. ⁶ Ngase-ngase ku we' kata'uhanbi du iyan we' kami asal bennal kawakilan we' Almasi. ⁷ Iye pināku-pāku kami si Tuhanin we' hinangbi hadja sasuku mapatutin supaya ka'am ga'i subey legga kami. Ga'i ne maka'ine bisan ga'i tapakite kami si ka'am we' bennal ka'urungan kapatut kami we' Almasi ngalegga ka'am, basta maghinangan hāp hadja ka'am. ⁸ Ga'i kami makajari maghinang ine-ine nagga'

mabennalin saguwa' luwal kami magpasōng mabennalin.⁹ Sinna kami bisan kami kimmatan me' a'ahin lamma basta basag hadja sandelbi pu si Isa Almasihin. Duk pāku-pāku kami te'ed si Tuhan we' kawul-pi'ilbin pasōng ne pa'in ngahāp.¹⁰ Hangkan ka'am sulatanku sabab inin pādpād ga' pe ku tapiyu lu'u, supaya pahāpbi ne hinanganbin duk pagtekkaku lu'u, ga'i ne subey pakitehanku kapatutkun ngalegga ka'am. Inurungan ku kapatut we' Almasi, duma'in supaya tapaka'atanku sandelbin saguwa' duk ka'am tatabanganku supaya ngabasag sandelbin.

¹¹ Na, me' kapungtina'ihanku, taman inin ne hadja. Iye apasun bi mahāp kawul-pi'ilbin; tuhutun bi te'ed me' sessa'ku si ka'amin; magsulut-sulut ka'am supaya ka'am dem kasanyangan. Manjari lu'u du si ka'am Tuhanin, iye po'on lasahin duk kasanyanganin.

¹² Bang ka'am magtipun, magsalam-sinalam ka'am, tanda' we' maglasa-ilasa ka'am.

Kēmon me' masandel pu si Isa matu'uhin mabo'o bissā we' esebde ka'am.

¹³ Karayaw luwal ka'am ipat Isa Almasi, Panuhutanten bi duk karayaw luwal pakitehan Tuhanin lasanen si ka'am. Karayaw isab magdambuwa' atey ka'am kēmon pegge' lu'u Niyawa Tuhanin dem ateybi. *Wassalam*